

Uuskülas mälestati väärikalt suurmeister Lembit Olli

Ida-Virumaal Uusküla puhkebaasis, Peipsi järve põhjakaldal toimus septembi esimesel nädalavahetusel traditsiooniline varalähkunud malesuurmeistri Lembit Olli mälestusturniir kiirmales. Seitsmendat korda toimunud mälestusturniiri võitis Narva klubi Maletäht esindaja Igor Aleksejev 7 punktiga 9 võimalikust.

Kokku 45 osalejaga turniiril kogusid võrdselt 7 punkti lisaks lisanäitajate alusel parimaks osutunud Aleksejevile veel paari viimase aasta Eesti meeste meistrivõistluste finalist Aleksander Volodin (Kohtla-Järve SK Valge Ratsu), tänavune Eesti juunioride meistrivõistluste hõbe Vjatšeslav Sõskov (Narva MK Maletäht), kaheksakordne Eesti naiste meister Tatjana Fomina (Tallinna SK Reval Sport) ja avapäeval mängitud kuue vooru järel täiseduga juhtinud Juri Firstov (Narva MK Maletäht). Lisanäitajate alusel (Buchholzi koefitsient) reastuti eeltoodud järjekorras.

Olli tähelend algas Peipsi äärest

Mälestusturniiri peakorraldaja, Ida-Virumaa Spordiliidu esimehe Valdek Murdi sõnul äratas Lembit Oll (23.04.1966 Kohtla-Järve - 16.05.1999 Tallinn) esmakordselt malevõistlustel suurt tähelepanu Peipsi järve äärsel Alajõe turniiril.

“Peipsi järve ääres on toimunud maleturniirid juba aastaid ja aastaid, mõnekümne aasta eest toimusid need Alajõel, ka Lembit Olli tähelend algas 1978. aastal just sealt. Kahjuks suri see turniir mõne aja pärast välja, seejärel kaua aega siinkandis midagi ei toimunud, kuni ma otsustasin, et tuleb jätkata Peipsi äärsete turniiride traditsiooni ja ühtlasi mälestada Lembit Olli,” rääkis Murd, kes alates 2001. aastast korraldab Olli mälestusturniire Uuskülas.

Olli maletajate algas küll Ida-Virumaal treenerite Rein Kiristaja ja Elon Variku juhendamisel, kuid suurem osa tema malelisest tegevusest möödus siiski kodumaakonnast kaugemal, sest juba 1980. aastate alguses asus Oll elama Tallinna. Siiski ei unustanud mees oma kodukanti.

Murd meenutas: “Kui Kohtla-Järve linn sai 1996. aastal 50-aastaseks, siis tuli mul mõte korraldada malematš, kus kohtuksid kõigi aegade Kohtla-Järve koondis ja Eesti koondis ning Oll oli toona lahkelt ja mingeid tingimusi esitamata nõus mängima Kohtla-Järve esimesel laual.”

Olli mälestuseks mängitav Uusküla turniir toimub tavapäraselt kahepäevaseks augusti lõpus või septembri alguses, sest just sel ajal on puhkebaasi omanikul kõige kergem anda ruume maletajate kasutusse – suvitushooaeg on praktiliselt lõppenud, kuid samas pole baasi veel talveks konserveeritud.

“Kõik senised turniirid on olnud väga pingelised, kuid möödunud alati sõbralikus õhkkonnas, ma ei mäleta küll väga suuri intsidente,” meenutas Murd seniseid turniire. Osalejate arvule seab piirid raha. Korraldajate poolt on lisaks rikkalikule auhinnalauale kõigile osalejatele tagatud nii majutus kui ka toitlustus, kuid võimalused ei ole loomulikult mitte kummist. Tänavune osalejate arv (45) oli senitoimunud turniiridest suurim, senine rekord (42) jäi aastasse 2004.

Korraldusliku poole kohta sõnas Murd: “Minu põhimõtted selle turniiri korraldamisel on, et esiteks pole ma kunagi ega mitte kedagi meelitanud mängima rahaliste auhindadega – ma tahaksin, et mängima tulevad inimesed, kes tulevad male, mitte raha pärast. Teiseks

soovin, et turniiril osaleksid niiõelda veteranid, kes mäletavad veel Olli ja on temaga olnud nii või teisiti seotud ning kaasa mängiks võimalikult palju hästi noori andekaid maletajaid.”

Just kohaliku noortemale edendamise eesmärgil antakse Murdi algatusel igal aastal välja ka Ida-Virumaa parematele noormaletajatele Lembit Olli nimelist stipendiumi koostöös Eesti Kultuurkapitaliga. Viimati, 2006. aastal said stipendiumi Ilja Siroš ja Katrina Korban.

Mälestusturniir hiilgab suurepärase korraldusega

Olli mälestusturniir Uuskülas on maletajate seas väga populaarne, ehkki puuduvad rahalised auhinnad, on osaleda soovijaid iga aastaga üha rohkem. Tänavu tegi turniiri sümpaatseks fakt, et kõik osalejad said kingituseks Olli portreega T-särgi, samuti infovoldiku Olli maletajateest ja tema auks korraldatavate mälestusturniiride ajaloost. Auhindadega – karikate, medalite, diplomite ja mälestusmeenetega pärjati nii üldarvestuse paremaid kui ka naiste, veteranide ja noorte paremaid.

Naiste arvestuses järgnesid neljandat korda (varasemalt 2003-2005) võidutsenud Tatjana Fominale Monika Tsõganova (Kaido Külaotsa MK) ja Regina Narva (SK Reval Sport). Seega mahtusid naistest esikolmikusse oktoobri lõpus Kreekas algavateks võistkondlikeks Euroopa meistrivõistlusteks valmistuvad maletajad.

Parim meesveteran (50+) oli Sergei Neff (Kohtla-Järve), parima 13- kuni 18-aastaste noormaletajate auhinna said Aleksander Volodin ja Olga Rumjantseva (Sillamäe SS Kalev) ning parima kuni 12aastaste maletajate auhinna Georg Abozenko (Tõnu Truusi MKK) ja Katrina Korban (Narva SK Maletäht).

Esmakordselt arvestust peetud linnade karikaturniiril (arvesse läksid viie parema maletaja punktid) sai Narva 32,5 punktiga esimese, Kohtla-Järve 28,5 punktiga teise, Tallinn 28 punktiga kolmanda ja Sillamäe 23,5 punktiga neljanda koha.

Peakohtunikuna tegutses turniiril juba mitmendat aastat teenekas Ida-Virumaa maleõpetaja Arvo Kruus, keda abistas arvutiga loosimisel kohaliku spordiliidu peasekretär Rene Kundla.

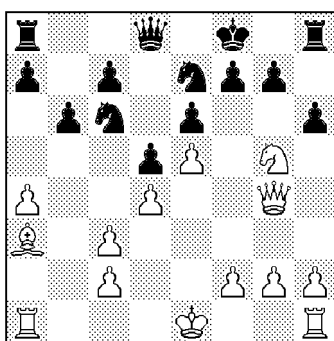
Korraldajad tänavad kõiki turniiri õnnestumisele kaasa aidanud. “Tänapäeval pole ilma toetajate mõeldav ühegi turniiri läbiviimine, nagu alati pani õla alla härra Tiit Vähi, tuntud ärimehed Toomas Tamm ja Allan Mänd, toetajaid on olnud palju teisigi,” loetles Murd vaid mõned nimed.

Võistlust toetasid: ajaleht Põhjarannik, Eesti Krediidipank, Eesti Kultuurkapital, Eesti Põlevkivi, Kohtla vald, kommivabrik Kalev, Kultuuriministeerium, Prestone kaubanduskeskus, Sillamäe Sadam, Eesti Spordiselts Kalev, Tallinna Karastusjoogid, AS If Eesti Kindlustus, Uusküla puhkekeskus, Ida-Virumaa Spordiliit.

Valitud partiid Uusküla turniirilt

Monika Tsõganova - Tatjana Fomina (4. voor)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Rc3 Ob4 4.e5 b6 5.Lg4 Kf8 6.a3 Oxc3+ 7.bxc3 Oa6 8.Oxa6 Rxa6 9.a4 Re7 10.Oa3 Rb8 11.Rf3 Rbc6 12.Rg5 h6

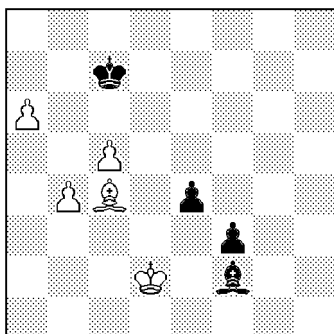

(Ke1 Lg4 Va1 Vh1 Oa3 Rg5 ea4 ec2 ec3 ed4 ee5 ef2 eg2 eh2 / Kf8 Ld8 Va8 Vh8 Rc6 Re7 ea7 eb6 ec7 ed5 ee6 ef7 eg7 eh6)

13.Rxe6+?! fxe6 14.Lxe6 Ke8 15.Lg4 g6 16.h4 h5 17.Lg5 Ld7 18.Vh3 Lg4 19.Le3 Vf8 20.Vg3 Lxh4 21.Vh3 Lf4 22.Le2 Vf5 23.Vb1 Le4 24.Lxe4 dxe4 25.Ke2 Kd7 26.Vg3 g5 27.Vh3 Rd5 28.Vb3 Rf4+ ja ehkki partiis tehti veel mõned käigud (kiirmale), valgel enam mingeid vastuvõimalusi ei tekkinud ning must tüüris partii kindlalt võidusadamasse.

Tsõganova kommenteeris eelpool toodud partiid järgnevalt: “Avangu kohta nii palju, et valge tegi mitu liigset etturikäiku (a3, a4 ja h4). Mängisin seda seisuga esimest korda, seetõttu palju vigu. Sain vähemalt targemaks. Huvi pakub seis pärast 13.Rxe6+. Parem oli lõpetada areng 16.0-0 vms.”

Vjatšeslav Sõskov - Margus Sööt (5. voor)

(Kd2 Oc4 ea6 eb4 ec5 / Kc7 Of2 ee4 ef3)

Diagrammseisus on musta käik, partiis järgnes: 1...e3+ 2.Kd1 Oh4?? [Siin oli mustal võimalik veel partii päästa käiguga 2...Kb8! 3.Of1 (Valgel pole paremat, kui teha lihtsalt odaga ootekäik. Kui valge käib b- või c-etturiga sammu edasi, siis järgneb samuti kohene e2+ ja must saavutab viigi.) 3...e2+! 4.Oxe2 fxe2+ 5.Kxe2 Oxc5! 6.bxc5 Ka7! 7.Kd3 Kxa6 8.Kc4 Kb7 ja must kuningas hoiab opositsiooni, viik. Huvitav oluks ka variant 2...Kb8! 3.Oe2?! fxe2+ 4.Kxe2 Ka7! 5.b5 Og1!! viigiga. Olgu lisatud, et lisaks partiikäigule kaotab ka kohene 2...e2+ 3.Oxe2 fxe2+ 4.Kxe2, sest valge kolm seotud vabaetturit osutuvad musta odast paremateks.]

3.b5! e2+ 4.Oxe2 fxe2+ 5.Kxe2 Oe7 6.b6+! Kc6 [Pääsu enam pole, must kaotab ka variandis 6...Kb8 7.a7+ Kb7 (7...Ka8 8.c6 Od8 9.c7 Oxc7 10.bxc7 Kb7 11.a8=L+ jne.) 8.c6+ Ka8 9.c7 Kb7 10.a8=L+ jne.]

7.a7 Oxc5 8.a8=L+ ja õige pea must alistus.

Margus Sööt,
meistrikandidaat males